

ФОРСАЙТ-МЕТОДИ В СТРАТЕГІЧНОМУ ВІЗІОНЕРСТВІ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Тимошенко О.А., Кукоба В.П.

*Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана, м. Київ*

Передбачення змін у суспільстві та його потреб ґрунтуються на візії майбутнього, яка включає бачення новітніх високотехнологічних розробок, котрі створюються високотехнологічними підприємствами. Такі передбачення складаються за допомогою методів, які отримали назву «форсайт-методи» (англ. foresight - передбачення). Форсайт-передбачення є інструментарієм, за допомогою якого визначаються пріоритети суспільного, у тому числі і науково-технологічного, розвитку держав і галузей діяльності. Форсайт прогнози використовуються багато десятиліть. В шістдесятих роках двадцятого сторіччя це робили у США та Японії, 90-х роках того ж сторіччя у Західній Європі [1].

Особливе місце в прогнозуванні займають «форсайт-проекти» - вони спрямовані на застосування результатів досліджень і розробок при формуванні державної політики щодо розвитку інновацій та планування науково-технічних змін, оцінюванні нових дослідницьких програм на національному або регіональному рівні, внесенні змін у існуючі механізми фінансування науково-технічних проектів. Форсайт-прогнозування використовує велику кількість специфічних методів: огляд літератури, бенчмаркінг, мозковий штурм, Дельфі, панелі експертів, майбутні семінари, ключові / критичні технології, дорожні карти, сценарії, SWOT-аналіз, тенденцій та екстраполяції [2]. Майже всі форсайт-методи можна і слід використовувати при розробленні та реалізації проектів в рамках діяльності окремих підприємств. Особливо це важливо для компаній, що виготовляють або планують до випуску «проривні» інноваційні продукти. Методи форсайту давно використовуються у практиці менеджменту різних підприємств. В українських науковців і практиків є свій досвід проведення форсайт-досліджень у 2015 та 2018 роках [3]. І хоча методологія форсайту в Україні для загальнонаціональних передбачень знаходиться ще на етапі раннього розвитку локально вона достатньо широко використовується [4]. Тому, слід збільшити кількість форсайт-досліджень та розширити кількість учасників форсайт-проектів за рахунок залучення фахівців із різних сфер, що дозволить визначити пріоритетні напрями й способи трансформації бізнес-моделей високотехнологічних підприємств.

Література:

1. United Nations Industrial Development Organisation Technology foresight manual, 2005. Vol. 1–2, Vienna
2. Miles I., Popper R. The Handbook of Technology Foresight. Cheltenham: Edward Elgar. 2008.
3. Форсайт 2018: Аналіз підготовки і перепідготовки фахівців природничого і технічного спрямування, виходячи з цілей сталого соціально-економічного розвитку України до 2025 року. К. : НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», Вид-во «Політехніка». 2018. 32 с.
4. Решетняк О. І. Форсайт-методи в управлінні науково-технологічним розвитком. Ефективна економіка. 2019. № 12. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7492> (дата звернення: 28.03.2024).